P9_TA(2023)0484

Európai Hidrogénbank

Az Európai Parlament 2023. december 14-i állásfoglalása az Európai Hidrogénbankról (2023/2123(INI))

(C/2024/4185)

Az Európai Parlament,

— tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 194. cikkére,

— tekintettel az Egyesült Nemzetek Éghajlatváltozási Keretegyezménye Feleinek 21. Konferenciáján Párizsban, 2015. december 12-én elfogadott megállapodásra (a Párizsi Megállapodás),

— tekintettel az Európai Hidrogénbankról szóló, 2023. március 16-i bizottsági közleményre (COM(2023)0156),

— tekintettel „A zöld megállapodáshoz kapcsolódó ipari terv: a nulla nettó kibocsátás kora” című, 2023. február 1-jei bizottsági közleményre (COM(2023)0062),

— tekintettel a „REPowerEU-terv” című, 2022. május 18-i bizottsági közleményre (COM(2022)0230),

— tekintettel a „Hidrogénstratégia a klímasemleges Európáért” című, 2020. július 8-i bizottsági közleményre (COM(2020) 0301),

— tekintettel a „A klímasemleges gazdaság létrehozása: Uniós stratégia az energiarendszer integrációjának megteremtéséért” című, 2020. július 8-i bizottsági közleményre (COM(2020)0299),

— tekintettel „Új európai iparstratégia” című, 2020. március 10-i bizottsági közleményre (COM(2020)0102),

— tekintettel az európai zöld megállapodásról szóló, 2019. december 11-i bizottsági közleményre (COM(2019)0640),

— tekintettel a 2021–2027-es időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretről szóló (EU, Euratom) 2020/2093 rendelet módosításáról szóló tanácsi rendeletre irányuló, 2023. június 20-i bizottsági javaslatra (COM(2023)0337),

— tekintettel a Stratégiai Technológiák Európai Platformjának (STEP) létrehozásáról és a 2003/87/EK irányelv, valamint az (EU) 2021/1058, az (EU) 2021/1056, az (EU) 2021/1057, az 1303/2013/EU, a 223/2014/EU, az (EU) 2021/1060, az (EU) 2021/523, az (EU) 2021/695, az (EU) 2021/697 és az (EU) 2021/241 rendelet módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló, 2023. június 20-i bizottsági javaslatra (COM(2023)0335),

— tekintettel a kritikus fontosságú nyersanyagokkal való biztonságos és fenntartható ellátást biztosító keret létrehozásáról, valamint a 168/2013/EU, az (EU) 2018/858, az (EU) 2018/1724 és az (EU) 2019/1020 rendelet módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló, 2023. március 16-i bizottsági javaslatra (a kritikus fontosságú nyersanyagokról szóló jogszabály) (COM(2023)0160),

— tekintettel a nettó zéró technológiai termékek európai gyártási ökoszisztémájának megerősítését célzó intézkedési keret létrehozásáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló, 2023. március 16-i bizottsági javaslatra (a nettó zéró kibocsátási célt szolgáló iparról szóló jogszabály) (COM(2023)0161),

— tekintettel a villamos energia belső piacáról szóló, 2019. június 5-i (EU) 2019/943 európai parlamenti és tanácsi rendeletre ([1]), amelynek felülvizsgálata jelenleg folyik,

([1]) HL L 158., 2019.6.14., 54. o.

— tekintettel a villamos energia belső piacára vonatkozó közös szabályokról és a 2012/27/EU irányelv módosításáról szóló, 2019. június 5-i (EU) 2019/944 európai parlamenti és tanácsi irányelvre ([2]), amelynek felülvizsgálata jelenleg folyik,

— tekintettel a megújuló energiaforrásokból előállított energia használatának előmozdításáról szóló, 2018. december 11-i (EU) 2018/2001 európai parlamenti és tanácsi irányelvre ([3]) (megújulóenergia-irányelv),

— tekintettel az alternatív üzemanyagok infrastruktúrájának kiépítéséről és a 2014/94/EU irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2023. szeptember 13-i (EU) 2023/1804 európai parlamenti és tanácsi rendeletre ([4]),

— tekintettel a földgáz belső piacára vonatkozó közös szabályokról és a 2003/55/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2009. július 13-i 2009/73/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvre ([5]), amelynek felülvizsgálata jelenleg folyik,

— tekintettel a földgázszállító hálózatokhoz való hozzáférés feltételeiről és az 1775/2005/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2009. július 13-i 715/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletre ([6]), amelynek felülvizsgálata jelenleg folyik,

— tekintettel az üvegházhatást okozó gázok kibocsátási egységei Közösségen belüli kereskedelmi rendszerének létrehozásáról és a 96/61/EK tanácsi irányelv módosításáról szóló, 2003. október 13-i 2003/87/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvre ([7]),

— tekintettel a vízpolitika terén a közösségi fellépés kereteinek meghatározásáról szóló, 2000. október 23-i 2000/60/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvre ([8]), amelynek felülvizsgálata jelenleg folyik,

— a szolidaritásnak a gázbeszerzések jobb koordinálása, megbízható ár-referenciaértékek és a határokon átnyúló gázkereskedelem révén történő fokozásáról szóló, 2022. december 19-i (EU) 2022/2576 tanácsi rendeletre ([9]),

— tekintettel a közös vállalkozásoknak a Horizont Európa keretében történő létrehozásáról, valamint a 219/2007/EK, az 557/2014/EU, az 558/2014/EU, az 559/2014/EU, az 560/2014/EU, az 561/2014/EU és a 642/2014/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2021. november 19-i (EU) 2021/2085 tanácsi rendeletre ([10]),

— tekintettel a második üzemanyagcella- és hidrogéntechnológiai közös vállalkozás létrehozásáról szóló, 2014. május 6-i 559/2014/EU tanácsi rendeletre ([11]),

— tekintettel az (EU) 2018/2001 európai parlamenti és tanácsi irányelvnek a nem biológiai eredetű, folyékony vagy gáznemű, megújuló energiaforrásokból származó, közlekedési célú tüzelőanyagok előállítására vonatkozó részletes szabályokat meghatározó uniós módszertan megállapítása révén történő kiegészítéséről szóló, 2023. február 10-i (EU) 2023/1184 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendeletre ([12]),

— tekintettel az (EU) 2018/2001 európai parlamenti és tanácsi irányelvnek a széntartalom újrahasznosításával nyert tüzelőanyagok révén elért üvegházhatásúgázkibocsátás-megtakarítás minimális küszöbértékének megállapítása, valamint a nem biológiai eredetű, folyékony vagy gáznemű, megújuló energiaforrásokból származó közlekedési célú tüzelőanyagok és a széntartalom újrahasznosításával nyert tüzelőanyagok révén elért üvegházhatásúgázkibocsátás-megtakarítás meghatározására szolgáló módszertan megállapítása útján történő kiegészítéséről szóló, 2023. február 10-i (EU) 2023/1185 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendeletre ([13]),

([2]) HL L 158., 2019.6.14., 125. o.
([3]) HL L 328., 2018.12.21., 82. o.
([4]) HL L 234., 2023.9.22., 1. o.
([5]) HL L 211., 2009.8.14., 94. o.
([6]) HL L 211., 2009.8.14., 36. o.
([7]) HL L 275., 2003.10.25., 32. o.
([8]) HL L 327., 2000.12.22., 1. o.
([9]) HL L 335., 2022.12.29., 1. o.
([10]) HL L 427., 2021.11.30., 17. o.
([11]) HL L 169., 2014.6.7., 108. o.
([12]) HL L 157., 2023.6.20., 11. o.
([13]) HL L 157., 2023.6.20., 20. o.

— tekintettel a 2003/87/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek az innovációs alap működése tekintetében való kiegészítéséről szóló, 2019. február 26-i (EU) 2019/856 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendeletre ([14]),

— tekintettel az európai hidrogénstratégiáról szóló, 2021. május 19-i állásfoglalására ([15]),

— tekintettel az energiarendszerek integrációjára vonatkozó uniós stratégiáról szóló, 2021. május 19-i állásfoglalására ([16]),

— tekintettel az energiatárolással kapcsolatos átfogó európai megközelítésről szóló, 2020. július 10-i állásfoglalására ([17]),

— tekintettel az európai zöld megállapodásról szóló, 2020. január 15-i állásfoglalására ([18]),

— tekintettel „Az éghajlatváltozásról: európai hosszú távú stratégiai jövőkép egy virágzó, modern, versenyképes és klímasemleges gazdaságról a Párizsi Megállapodással összhangban" című, 2019. március 14-i állásfoglalására ([19]),

— tekintettel „Az alternatív üzemanyagok infrastruktúrájának kiépítése az Európai Unióban: Ideje cselekedni!" című, 2018. október 25-i állásfoglalására ([20]),

— tekintettel a tiszta energiákkal kapcsolatos innováció felgyorsításáról szóló, 2018. február 6-i állásfoglalására ([21]),

— tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak az Európai Hidrogénbankról szóló, 2023. június 14-i véleményére ([22]),

— tekintettel a Régiók Bizottságának az Európai Hidrogénbankról szóló, 2023. november 30-i véleményére,

— tekintettel eljárási szabályzata 54. cikkére,

— tekintettel a Költségvetési Bizottság véleményére,

— tekintettel az Ipari, Kutatási és Energiaügyi Bizottság jelentésére (A9-0379/2023),

A. mivel az EU részes fele a Párizsi Megállapodásnak, és kötelezettséget vállalt arra, hogy 2030-ra az 1990-es szinthez képest legalább 55 %-kal csökkenti az üvegházhatást okozó gázok kibocsátását, és 2050-re eléri az klímasemlegességet;

B. mivel a hidrogén felhasználható alapanyagként, tüzelőanyagként vagy energiahordozóként, és jelentős potenciállal rendelkezik a kibocsátáscsökkentési nehézségekkel szembenéző iparágak és a teherszállítás dekarbonizálására, amelyek esetében a közvetlen villamosítás technológiailag nem lehetséges vagy nem versenyképes;

C. mivel a hidrogén végső esetben felhasználható energiatárolóként is az energiarendszer kiegyensúlyozására, hozzájárulva ezzel az energiarendszer integrációjához;

D. mivel a hidrogén önmagában is közvetett üvegházhatásúgáz-kibocsátást okoz, és egyre nagyobb a tudatosság az éghajlatra gyakorolt hatásaival kapcsolatban, amelyeket az iparral szoros együttműködésben nyomonkövetési, megelőzési és mérséklési intézkedések révén megfelelően kezelni kell;

E. mivel az európai hidrogénstratégia azt a célt tűzte ki, hogy 2030-ig legalább 40 GW megújuló hidrogénelektrolizátort telepítenek, és 10 millió tonna megújuló hidrogént állítanak elő az EU-ban, a REPowerEU-terv pedig azt javasolta, hogy e célkitűzést ugyanekkora mennyiségű megújuló hidrogén behozatalával egészítsék ki;

F. mivel e célkitűzés eléréséhez szükséges teljes beruházás becsült összege 335–471 milliárd EUR, és további 500 milliárd EUR összegű beruházásra lesz szükség a tervezett mennyiségű megújuló hidrogén behozatalának biztosításához;

([14]) HL L 140., 2019.5.28., 6. o.
([15]) HL C 15., 2022.1.12., 56. o.
([16]) HL C 15., 2022.1.12., 45. o.
([17]) HL C 371., 2021.9.15., 58. o.
([18]) HL C 270., 2021.7.7., 2. o.;
([19]) HL C 23., 2021.1.21., 116. o.
([20]) HL C 345., 2020.10.16., 80. o.
([21]) HL C 463., 2018.12.21., 10. o.
([22]) HL C 293., 2023.8.18., 127. o.

G. mivel az európai elektrolizátorgyártó-ipar azt a célt tűzte ki, hogy 2025-ig legalább 25 GW gyártási kapacitást telepít, ami körülbelül 120 GW beépített kapacitást jelent Európában;

H. mivel az elektrolizátorok költsége az elmúlt tíz évben már 60 %-kal csökkent, és a Bizottság szerint a méretgazdaságosságnak köszönhetően 2030-ra várhatóan a felére csökken;

I. mivel az üzemanyagcellák és az elektrolizátorok technológiaintenzív alkatrészeket és számos kritikus fontosságú nyersanyagot igényelnek, különösen a platinacsoportba tartozó fémeket, amelyek fő termelői az EU-n kívül találhatók, gyakran olyan országokban, ahol a bányászat súlyos emberi jogi jogsértésekhez, a kormányzás romlásához, konfliktusokhoz és környezetkárosodáshoz kapcsolódik, míg az EU-ban található termelők nem versenyképes működési feltételekkel szembesülnek;

J. mivel a megújuló hidrogén piacának kiépítése még várat magára, és megfelelő fogyasztóvédelmet és jelentős beruházásokat követel meg annak érdekében, hogy a kibocsátáscsökkentési nehézségekkel szembenéző ágazatokban megvalósulhasson a dekarbonizáció;

K. mivel a megújuló hidrogén iránti végfelhasználói keresletet valamennyi ágazatban ösztönözni kell, beleértve azokat is, amelyek alacsony szén-dioxid-kibocsátású hidrogént használhatnak a karbonszegény gazdaságra való átállás során;

L. mivel az árfeltárás döntő fontosságú a hidrogénpiac alapjainak megszilárdításához, az állami pénzügyi támogatás célzottá tételéhez, valamint a hatékony szabályozói felügyelet és nyilvános ellenőrzés lehetővé tételéhez;

M. mivel a Bizottság becslése szerint a megújuló hidrogén ára a villamos energia és az elektrolizátorok ára nyomán 2,5 és 5,5 EUR/kg között alakul az EU-ban, míg a fosszilis tüzelőanyagokon alapuló hidrogén ára 1,5 EUR/kg körül mozog;

N. mivel a globális gazdasági partnerek és versenytársak – köztük az USA és Kína – erőteljes pénzügyi támogatást nyújtanak a megújuló hidrogén hazai termeléséhez, beleértve az USA infláció csökkentéséről szóló jogszabályát, amely a megújuló hidrogént kilogrammonként 3 USD-ig terjedő adójóváírással támogatja;

1. üdvözli az Európai Hidrogénbankról szóló bizottsági közleményt; megjegyzi, hogy az „Európai Hidrogénbank” kifejezés félrevezető lehet, mivel ez nem egy bank, hanem egy olyan kezdeményezés, amelynek célja, hogy a megújuló hidrogénprojektek támogatására irányuló tevékenységek és finanszírozás összehangolása érdekében a teljes ellátási lánc mentén hatékony és észszerűsített egyablakos ügyintézési pontként működjön;

2. ösztönzi a Bizottságot, hogy biztosítson nagyobb finanszírozást és láthatóságot a kezdeményezésnek, mivel fontos mérföldkövet jelent majd az európai hidrogénpiac beindítása szempontjából; úgy véli, hogy az Európai Hidrogénbanknak egyértelmű felelősséget kell vállalnia az ebben az állásfoglalásban foglalt ajánlások végrehajtásáért;

3. emlékeztet arra, hogy a hidrogén egyetlen fenntartható formája a megújuló hidrogén; megjegyzi, hogy az elektrolizátorok az EU teljes hidrogéntermelésének kevesebb mint 4 %-át állítják elő; megjegyzi, hogy az alacsony szén-dioxid-kibocsátású hidrogén szerep fog játszani a nulla nettó üvegházhatásúgáz-kibocsátású gazdasághoz vezető átmeneti időszakban és a hidrogénpiac fellendítésében;

4. elismeri, hogy a megújuló hidrogén termelése energiaigényes; megjegyzi, hogy a megújuló hidrogénre vonatkozó célkitűzések eléréséhez fokozni kell a kritikus fontosságú nyersanyagokat tartalmazó elektrolizátorok gyártását; megjegyzi, hogy ehhez a megújuló villamosenergia-kapacitás jelentős bővítésére és a villamosenergia-hálózat korszerűsítésére is szükség lenne;

5. emlékeztet arra, hogy a Nemzetközi Energia Ügynökség becslése szerint 2030-ra a globális elektrolizátor-kapacitás 32 %-a Európában lesz, ha minden tervezett projekt megvalósul; hangsúlyozza, hogy az Unió hidrogén terén betöltött globális vezető szerepét meg kell őrizni és meg kell erősíteni egy olyan innovatív és hatékony piac kialakításával, amely megfelelő infrastruktúrákat használva összeköti a termelőket és a fogyasztókat;

6. üdvözli az Bizottságnak a nulla nettó kibocsátási célt szolgáló iparról szóló jogszabályra, a kritikus fontosságú nyersanyagokról szóló jogszabályra és a megújulóenergia-irányelv felülvizsgálatára irányuló javaslatait, amelyek hozzájárulnának olyan biztonságos, versenyképes és reziliens értékláncokhoz, amelyek kiszolgálják az EU-ban termelt megújuló hidrogén és elektrolizátorok iránti megnövekedett keresletet; hangsúlyozza, hogy az EHB-nek ki kell egészítenie a nettó zéró kibocsátási célt szolgáló iparról szóló jogszabályt;

7. határozottan támogatja az észszerűsített és gyorsabb engedélyezési eljárásokat a teljes értékláncban a megújuló hidrogén termelésének fokozása és az innováció elősegítése érdekében; kitart amellett, hogy az engedélykérelmek elbírálása során fenntartsák a környezet jelenlegi magas szintű védelmét, ugyanakkor egyszerűsítsék a megújuló energiaforrásokkal kapcsolatos projektek engedélyezési eljárásainak és adminisztratív folyamatainak bizonyos környezetvédelmi szempontjait;

8. úgy véli, hogy az EU ipari szuverenitásának a nyitott stratégiai autonómia keretében történő biztosítása érdekében az Európai Hidrogénbank első végrehajtási szakaszának szigorúan elsőbbséget kell adnia a hazai termelés fellendítésének, a későbbi szakaszokat pedig meg lehetne hosszabbítani, lehetővé téve a megújuló hidrogén kompetitív importjainak fokozását; emlékeztet arra, hogy mind a belföldi termelés, mind az import támogatásának az EHB hatáskörébe kell tartoznia;

9. üdvözli az Európai Hidrogénbank szerepét az áramlások, tranzakciók és árak átláthatóságának növelésében a kialakulóban lévő hidrogénpiacon; hangsúlyozza, hogy ez a funkció alapvető fontosságú a piacba vetett bizalom növelése, a szabályozói felügyelet és a nyilvános ellenőrzés megerősítése, valamint az energiainfrastruktúra integrált tervezése szempontjából;

10. hangsúlyozza, hogy a megújuló hidrogén európai piacának kiépítésében fontos szerepet játszik majd a magánfinanszírozás, és hogy a már kiépült hatékony piac nem függhet állami támogatásoktól;

11. megjegyzi, hogy a hidrogénre vonatkozó szilárd uniós piaci szabályozási keret segíthet egy megfelelően működő piac létrehozásában; úgy véli, hogy kiszámítható és kevésbé volatilis árpályára van szükség ahhoz, hogy beruházási biztonságot teremtsenek a hidrogéntermelésbe és a hidrogéninfrastruktúrába történő nélkülözhetetlen beruházásokhoz;

12. úgy véli, hogy a nem biológiai eredetű, folyékony vagy gáznemű, megújuló energiaforrásokból származó üzemanyagokról szóló felhatalmazáson alapuló jogi aktusok növelték a kiszámíthatóságot és a biztonságot a befektetők számára; üdvözli a Bizottság hidrogén- és dekarbonizált gázpiacokra vonatkozó csomagról szóló javaslatát; kitart amellett, hogy koherens és stabil szabályozási környezetet kell biztosítani az ágazat számára;

13. hangsúlyozza, hogy a Nemzetközi Megújulóenergia-ügynökség szerint az elektrolízissel történő hidrogéntermelés vízigényes, és a hidrogén kilogrammonként 18–24 kg vizet fogyaszt; kiemeli, hogy a vízfogyasztás még magasabb, ha az upstream értékláncot vesszük figyelembe; felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy fordítsanak különös figyelmet az erőforrás-hatékonyságra és a víz-keretirányelvre ([23]), különösen az aszály által veszélyeztetett régiók esetében; további kutatásokat kér a vízsótalanítási technológiák terén, amelyek minimalizálják az energiafogyasztást és a környezeti hatásokat, különösen a sós víz szennyezését;

14. hangsúlyozza, hogy a hidrogénvölgyek és a kapcsolódó infrastruktúrák fontos szerepet játszanak az ipari körzetek dekarbonizációjának támogatásában, elősegítik az innovációt, és hozzájárulnak a helyi gazdasághoz; megjegyzi, hogy a hidrogénvölgyek biztosítják a hidrogénellátás és -kereslet biztonságos klasztereit Európában; úgy véli, hogy az Európai Hidrogénbank feladata az összes érintett fogyasztási központ koordinálása és támogatása a hidrogénvölgyekben, valamint a nagyszabású, kiemelt hidrogénprojektek előmozdítása;

A megújuló hidrogén hazai termelésére nyújtott pénzügyi támogatás

15. üdvözli a Bizottság azon döntését, hogy elindítja az első áralapú kísérleti árverést a megújuló hidrogén támogatására; tudomásul veszi, hogy a megújuló hidrogén termelésének 10 éven keresztül történő támogatására 800 millió EUR költségvetést biztosítottak; felhívja a Bizottságot, hogy mielőbb vegyen részt e kísérleti árverés eredményességének, makrogazdasági és ipari következményeinek értékelésében;

([23]) Az Európai Parlament és a Tanács 2000/60/EK irányelve (2000. október 23.) a vízpolitika terén a közösségi fellépés kereteinek meghatározásáról (HL L 327., 2000.12.22., 1. o.).

16. elismeri a Bizottság azon döntését, hogy az első kísérleti árverésen rögzített prémium formájában nyújt támogatást, mivel a hidrogéntermelés és -fogyasztás közötti különbség – legalábbis kezdetben – magas lesz; ragaszkodik ahhoz, hogy a jövőbeli árverésekhez az USA infláció csökkentéséről szóló jogszabálya alapján javasoltnak megfelelő vagy magasabb rögzített prémiumot állapítsanak meg; felkéri a Bizottságot, hogy vegyen fontolóra olyan kiegészítő mechanizmusokat, mint a támogatások, a különbözeti ügyletek és a karboncsökkentési célú különbözeti ügyletek; úgy véli, hogy ezek a kiegészítő mechanizmusok nemcsak a termelést támogathatják, hanem a megújuló hidrogén iránti keresletet is;

17. ismételten hangsúlyozza a földrajzi és ágazati egyensúly fontosságát a megújuló hidrogén EU-szerte történő termelésének és a kibocsátáscsökkentési nehézségekkel küzdő ágazatok általi felhasználásának lehetővé tétele érdekében; kitart amellett, hogy el kell kerülni a hidrogénpiac eltérő fejlettsége miatt már meglévő regionális különbségek további elmélyülését; sürgeti a Bizottságot, hogy alakítson ki regionális árveréseket, és e célból határozzon meg olyan régiókat, amelyek kellően nagyok ahhoz, hogy megfelelő versenyt, ugyanakkor földrajzi egyensúlyt is biztosítsanak; kéri, hogy a Bizottság tegyen javaslatot egy allokációs kulcsra az európai hidrogénpiac regionálisan egyenletes fejlődésének támogatása céljából;

18. felhívja a Bizottságot, hogy a kibocsátáskereskedelmi irányelv ([24]) legutóbbi felülvizsgálatának megfelelően nyújtson technikai segítséget az alacsony részvételi szinttel rendelkező tagállamoknak; hangsúlyozza, hogy az ilyen támogatásnak ösztönöznie kell az összes tagállam pályázóinak részvételét az Európai Hidrogénbank keretében zajló árveréseken;

19. hangsúlyozza, hogy az Európai Hidrogénbanknak arra is törekednie kell, hogy kisebb, fejlődő projekteket vonzzon; javasolja a Bizottságnak, hogy a kis- és középvállalkozások (kkv-k) részvételének megkönnyítése érdekében igazítsa ki az árverések kialakításának egyes elemeit, különösen a minimális telepített elektrolizátor-kapacitásra vonatkozó követelményt és a maximális ajánlati mennyiségre vonatkozó korlátozást, és fontolja meg a kérelmek összevonásának lehetőségét;

20. kéri a Bizottságot, hogy értékelje újra és tisztázza az állami pénzügyi támogatás és az EHB keretében nyújtott finanszírozás összeegyeztethetőségére vonatkozó szabályokat, figyelembe véve, hogy az összes kérelmező közötti tisztességes verseny biztosítása érdekében nem szabad halmozni ugyanazokat a költségeket;

21. hangsúlyozza, hogy a jövőbeli árverések tervezése során nagy hangsúlyt kell fektetni a megújuló hidrogénnek a kibocsátáscsökkentési nehézségekkel szembenéző iparágak és a teherszállítás – különösen a légi közlekedés és a hajózás – számára történő értékesítésére; e tekintetben úgy véli, hogy bizonyos korlátozásokat bele kell foglalni az árverések támogathatósági kritériumaiba;

22. kéri a Bizottságot, hogy ne csak az árat vegye figyelembe, hanem az ajánlatok rangsorolása céljából építsen be egy egyértelmű bónuszpontrendszert is; megjegyzi, hogy ennek a rendszernek jutalmaznia kell azokat az ajánlatokat, amelyek megfelelnek a fenntarthatóság legmagasabb szintjének, jelentős munkahelyteremtést eredményeznek, és elő kell mozdítania a jó minőségű szakmai gyakorlatokat, tanulószerződéses szakmai gyakorlatokat, valamint a munkavállalók átképzését vagy továbbképzését;

23. elismeri, hogy sürgősen növelni kell az elektrolizátorok gyártását az EU-ban; javasolja, hogy tegyenek különbséget a működési és a tőkekiadások között; úgy véli, hogy az alacsony szén-dioxid-kibocsátású hidrogénre fordított tőkekiadásokhoz nyújtott lehetséges támogatást csak olyan beruházások felé szabad irányítani, amelyek egy későbbi szakaszban hozzájárulhatnak a megújuló hidrogén termeléséhez, különösen az elektrolizátorok vásárlásához, és a támogatás nem terjedhet ki az alacsony szén-dioxid-kibocsátású hidrogénre fordított működési kiadásokra;

Nem pénzügyi támogatás az uniós hidrogén-ökoszisztéma számára

24. üdvözli a Bizottság azon ötletét, hogy létrehozza az „árverés mint szolgáltatás” fogalmát; úgy véli, hogy ez csökkentheti a tagállamok adminisztratív költségeit, és elősegítheti az energetikai átalakulás valóban európai útját; kéri a Bizottságot, hogy értékelje ezt a koncepciót, és vizsgálja meg annak további fejlesztését a megújuló energiával kapcsolatos egyéb technológiák tekintetében; hangsúlyozza, hogy a pályázati eljárás adminisztratív terheit a lehető legnagyobb mértékben csökkenteni kell, hogy az odaítélési folyamatokat a kkv-k is el tudják látni;

([24]) Az Európai Parlament és a Tanács 2003/87/EK irányelve (2003. október 13.) az üvegházhatást okozó gázok kibocsátási egységei Közösségen belüli kereskedelmi rendszerének létrehozásáról és a 96/61/EK tanácsi irányelv módosításáról (HL L 275., 2003.10.25., 32. o.).

25. javasolja, hogy az Európai Hidrogénbank nyújtson célzott tanácsadást a magánszereplőknek a megújuló és alacsony szén-dioxid-kibocsátású hidrogéntechnológiai létesítmények fejlesztésével kapcsolatban az EU-ban; úgy véli, hogy egy ilyen szolgáltatásnak függetlennek kell lennie attól, hogy a kérelmező részesült-e finanszírozásban az Európai Hidrogénbanktól vagy sem; javasolja, hogy hogy ez a tanácsadó szolgálat támaszkodjon az Európai Beruházási Bank (EBB) szakértelmére; javasolja, hogy az Európai Tisztahidrogén-szövetség tevékenységeit vonják be az Európai Hidrogénbankba egy olyan fizikai fórum létrehozása érdekében, ahol a hidrogéntermelők és -fogyasztók tanácsokat kaphatnak és megoszthatják egymással a bevált gyakorlatokat;

26. hangsúlyozza annak fontosságát, hogy korlátozni kell a hidrogénnel foglalkozó uniós szervek széttagoltságát; javasolja, hogy az Európai Hidrogénbank keretét terjesszék ki a Tiszta Hidrogén Közös Vállalkozás tevékenységeire, különösen az Üzemanyagcella- és Hidrogéntechnológiai Megfigyelőközpontra; kitart amellett, hogy ez a kiterjesztés nem csökkentheti a kutatásra, fejlesztésre és innovációra irányuló állami beruházásokat;

27. úgy véli, hogy a hidrogénre vonatkozó önkéntes közös beszerzési mechanizmus hozzájárulhat a belföldi hidrogénpiac fejlesztéséhez és az EHB keretében történő behozatal biztosításához; hangsúlyozza, hogy a közös beszerzések elősegítenék a megújulóhidrogén-termelési kapacitásokba történő beruházásokat, biztosítanák a megújuló hidrogén megfizethető áron történő beszerzését, és megakadályoznák, hogy az európai fogyasztók túllicitálják egymást;

28. megjegyzi, hogy az AggregateEU a hidrogénpiac fejlesztésének kísérleti modelljeként működhet az EHB keretében; felhívja a Bizottságot, hogy értékelje a hidrogénre vonatkozó önkéntes keresletösszesítési és közös beszerzési mechanizmus kidolgozását, és adott esetben nyújtson be jogalkotási javaslatot e célból; úgy véli, hogy ez az értékelés a megfelelő vállalati együttműködési modellek mélyreható elemzésén és a kisebb vállalatok és kkv-k tényleges szerepvállalását lehetővé tevő garanciarendszerek létrehozásának lehetőségén alapulhatna;

29. felszólítja a tagállamokat, hogy a megújuló hidrogénnel előállított termékek – például a középületek és az infrastruktúra építésénél használt acél – előnyben részesítése érdekében alkalmazzanak zöld közbeszerzést;

A megújuló hidrogén behozatala

30. megérti, hogy a megújuló hidrogén hazai termelésének növekedése ellenére a növekvő kereslet harmadik országokból származó behozatalt követelhet meg; hangsúlyozza, hogy az európai piac kialakuló növekvő kereslet kielégítése érdekében az Európai Hidrogénbanknak ki kell használnia a megújuló hidrogén behozatalának felgyorsítása terén jelentkező szinergiákat;

31. hangsúlyozza a REPowerEU tervről szóló bizottsági közleményben meghatározott infrastruktúra-folyosók előmozdításának fontosságát annak érdekében, hogy megkönnyítsék akár 10 millió tonna megújuló hidrogén behozatalát, miközben támogatják a partnerországok dekarbonizációját;

32. emlékeztet arra, hogy az importáruk karbonintenzitását ellensúlyozó mechanizmus (CBAM) alkalmazandó lesz a hidrogénre; hangsúlyozza az EU mint globális szabványalkotó fontos szerepét, és felszólítja a Bizottságot, hogy a felülvizsgált megújulóenergia-irányelvvel összhangban 2025. december 31-ig dolgozzon ki egy megbízható közös tanúsítási rendszert a megújuló hidrogén behozatalára, amely egyenértékű a hazai termelésre alkalmazandó rendszerrel, annak érdekében, hogy a megbízható nemzetközi partnerek számára egyenlő versenyfeltételeket biztosítson;

33. kitart amellett, hogy a harmadik országokból származó megújuló hidrogénbe történő beruházásokra nemzetközi átvilágítási elveket kell alkalmazni, ideértve többek között az üzleti vállalkozások emberi jogi felelősségére vonatkozó ENSZ-irányelveket, a Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet (OECD) multinacionális vállalkozásokra vonatkozó iránymutatásait és a felelősségteljes üzleti magatartáshoz szükséges kellő gondosságra vonatkozó OECD-útmutatást;

34. sürgeti a Bizottságot, hogy készítsen egyértelmű és átlátható kritériumokat tartalmazó iránymutatásokat a nem uniós országok termelőinek uniós támogatásra való jogosultságára vonatkozóan, a geopolitikai kockázatok és azok együttműködéssel történő lehetséges csökkentése, a belföldi energetikai átmenethez szükséges erőforrások rendelkezésre állása, valamint az uniós értékekhez, környezetvédelmi és szociális normákhoz való igazodásuk alapján, beleértve a munkafeltételeket és az őslakosok jogait;

35. hangsúlyozza, hogy a világ egyes régióiban sokkal jobbak a feltételek a megújuló hidrogén termelésére, köszönhetően a bőséges helynek és megújuló villamos energiának; emlékeztet arra, hogy az EU energia- és hidrogéndiplomáciájának elő kell segítenie a szabályokon alapuló, átlátható és torzításmentes globális hidrogénpiacok kialakulását, és arra kell törekednie, hogy a partnerországok – világszerte és különösen az EU szomszédságában – képesek legyenek az energetikai átmenet megvalósítására, valamint környezetvédelmi, szociális és demokratikus normáik javítására;

36. hangsúlyozza a szállítók diverzifikálásának és a tisztességes és egyenlő globális versenyfeltételek fenntartásának fontosságát, amikor támogatják a megújuló hidrogéntermelést a harmadik országokban; javasolja, hogy követeljék meg az euró pénznem használatát az uniós támogatásban részesülő megújuló hidrogén behozatalára, annak érdekében, hogy a hidrogén tőzsdék globális referencia-fizetőeszközévé váljon világszerte;

A megújuló hidrogén szállítására nyújtott pénzügyi támogatás

37. hangsúlyozza, hogy a hidrogénpiac sikeres felgyorsítása érdekében elegendő beruházást kell biztosítani a megfelelő hidrogén-infrastruktúra (pl. az európai hidrogénellátási gerinchálózat) fejlesztéséhez, nemcsak a kereslet és a kínálat összekapcsolása, hanem a hidrogén EU-szerte történő tárolása és szállítása érdekében is; kitart amellett, hogy el kell kerülni a szűk keresztmetszeteket és a hiányzó összeköttetéseket, hogy a hidrogén eljusson a leginkább rászoruló iparágakhoz; hangsúlyozza, hogy a hidrogénrendszer fejlesztése során lehetőség szerint prioritásként kell kezelni a termelés és a felhasználás azonos helyen való elhelyezését, és lehetővé kell tenni a lehető legnagyobb szinergiákat a meglévő földgázszállítási infrastruktúrával;

38. felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy ösztönözzék a magánberuházásokat, és szükség esetén biztosítsák az állami beruházásokat az új hidrogénlétesítményekbe és a jelenlegi földgázvezetékek átállításába; úgy véli, hogy a hidrogéninfrastruktúrába történő beruházások támogatására alkalmas eszközök lehetnek mind a támogatások, mind a szállítási költségtényezővel rendelkező (karboncsökkentési célú) különbözeti ügyletek; hangsúlyozza ugyanebből a szempontból, hogy az érintett infrastruktúra finanszírozásának növelése érdekében további forrásokat kell elkülöníteni az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz számára, és hogy a kohéziós politika és a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz keretében alternatív uniós finanszírozást kell mozgósítani;

39. felhívja a Bizottságot, hogy bízza meg az Európai Hidrogénbankot a hidrogéntermeléssel, -tárolással, -szállítással, -elosztással és -fogyasztással kapcsolatos, a Bizottság, nemzetközi szervezetek vagy az ipar által kiadott valamennyi releváns adat összegyűjtésének koordinálásával; megjegyzi, hogy ezeket az adatokat lehetőség szerint nyilvánosan hozzáférhetővé kell tenni, és a felülvizsgált transzeurópai energiahálózatokról szóló rendelet ([25]) értelmében fel lehet használni a hidrogénnel kapcsolatos infrastruktúra jóváhagyására irányuló döntéshozatali eljárás során;

Az uniós eszközök racionalizálása és pénzügyi mechanizmusok

40. aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy az iparágak jelenleg a hidrogéntermelés különböző pénzügyi támogatási eszközeinek sokféleségével küzdenek; felszólítja a Bizottságot, hogy az Európai Hidrogénbankot tegye a hidrogén finanszírozásának egyablakos ügyintézési pontjává;

41. tudomásul veszi az Európai Hidrogénbank számára az Unió helyzetéről szóló 2022. évi beszédben bejelentett 3 milliárd EUR összegű teljes költségvetést; felkéri a Bizottságot, hogy tisztázza az Európai Hidrogénbank egyes pillérei keretében a következő öt évre rendelkezésre álló éves költségvetést, és készítsen ütemtervet a tervezett árverésekről; kitart amellett, hogy a jövőbeli árveréseket legalább 12 hónappal előre be kell jelenteni annak érdekében, hogy az ágazat számára kiszámíthatóságot biztosítsanak;

42. komoly aggodalmának ad hangot az Európai Hidrogénbank teljes költségvetése miatt, összevetve a világ más régióiban, különösen Kínában és az Egyesült Államokban nyújtott támogatásokkal, ösztönzőkkel és vonzóbb beruházási kerettel; úgy véli, hogy az első kísérleti árverésre szánt jelenlegi 800 millió EUR összegű keret túlságosan korlátozott; felhívja a Bizottságot, hogy javasoljon megfelelő költségvetést az EHB számára azáltal, hogy az elkövetkező években jelentősen megnöveli azt új forrásokkal;

([25]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2022/869 rendelete (2022. május 30.) a transzeurópai energiaipari infrastruktúrára vonatkozó iránymutatásokról, a 715/2009/EK, az (EU) 2019/942 és az (EU) 2019/943 rendelet, továbbá a 2009/73/EK és az (EU) 2019/944 irányelv módosításáról, valamint a 347/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 152., 2022.6.3., 45. o.).

43. üdvözli a többéves pénzügyi keret félidős felülvizsgálatát, amelynek keretében a Bizottság további 5 milliárd EUR-t javasolt az Innovációs Alap számára; sürgeti, hogy e kiegészítés jelentős részét fordítsák az Európai Hidrogénbankra, hogy az Innovációs Alap több projektet tudjon támogatni; kiemeli, hogy az Innovációs Alap mellett alternatív finanszírozást is meg kell vizsgálni annak érdekében, hogy az EHB független legyen a szén-dioxid-ár változásaitól;

44. felszólítja a Bizottságot, hogy mérlegelje az inflációs indexálást a rögzített prémium tekintetében annak érdekében, hogy biztosítsa a stabilitást, és megvédje a termelőket – különösen a kis- és közepes méretű termelőket – az energia, a nyersanyagok és az üzemeltetési munkák esetleges jövőbeli áremelkedésétől;

45. megjegyzi, hogy a Bizottság ezidáig nem dolgozott ki pénzügyi eszközt a megújuló hidrogén behozatalának támogatására; ösztönzi az Európai Hidrogénbak és a tagállamok által létrehozott programok közötti együttműködést a behozatalok során; felkéri a Bizottságot, hogy terjesszen elő jogalkotási javaslatot egy olyan pénzügyi eszközre vonatkozóan, amely az EHB keretében a nem uniós országokból származó behozatalra irányul, amennyiben ez megfelelő és összeegyeztethető az importáruk karbonintenzitását ellensúlyozó mechanizmussal;

46. hangsúlyozza, hogy az Európai Hidrogénbank működésének folytatásához elkötelezett személyzetre van szükség, és e tekintetben megfelelő finanszírozást kér; javasolja, hogy hozzanak létre egy munkacsoportot az Európai Hidrogénbank számára, amelyben a Bizottság valamennyi releváns szolgálatából részt vesznek munkatársak;

47. üdvözli a Bizottság azon szándékát, hogy racionalizálja a hidrogénprojektek uniós finanszírozásának felhasználását, valamint a Stratégiai Technológiák Európai Platformjára (STEP) vonatkozó jogalkotási javaslatot, amelyben a megújuló hidrogén további támogatást igénylő, kritikus fontosságú tiszta technológiaként szerepel; kéri a STEP és az EHB közötti legmagasabb szintű szinergiát;

48. kitart amellett, hogy az Európai Hidrogénbank legyen az egységes kapcsolattartó pont, amely tájékoztatást nyújt a megújulóhidrogén-projektek támogatására rendelkezésre álló uniós és nemzeti szintű finanszírozásról; javasolja, hogy a hidrogénre vonatkozó közfinanszírozási iránytűt egyesítsék az Európai Hidrogénbankkal, és egészítsék ki rendszeresen naprakésszé tett információkkal az összes releváns pénzügyi eszközre, többek között az Európai Hálózatfinanszírozási Eszközre, a Horizont Európára és az Innovációs Alapra vonatkozóan;

49. javasolja, hogy az EHB hozzon létre egy olyan online eszközt, amely lehetővé teszi az ipar és különösen a kkv-k számára, hogy gyorsan felmérjék a megújuló vagy alacsony szén-dioxid-kibocsátású hidrogénnel kapcsolatos projektek uniós finanszírozásra való jogosultságát, ami nem érintheti a végső döntést, és nem követelheti meg bizalmas információk szolgáltatását;

50. felszólítja az EBB-t, hogy javítsa a megújulóhidrogén-projektek finanszírozásához való hozzáférést; felkéri az EBB-t, hogy nyújtson nulla kamatozású vagy garantált hiteleket, segítve a hosszú távú finanszírozás biztosítását, és lehetővé téve a részesedésszerzést és egyéb befektetéseket az érintett projektekbe;

51. Támogatja a rögzített prémium Bizottság által javasolt maximális árának bevezetését az árveréseken részt vevő sikeres pályázók túlkompenzációjának elkerülése érdekében; ragaszkodik ahhoz, hogy az uniós támogatásnak meg kell szűnnie, amint a megújuló hidrogén piaci ára versenyképessé válik; sürgeti a Bizottságot, hogy folyamatosan kövesse nyomon a megújuló hidrogéntermelési költségét és piaci árát, és a termelők és a fogyasztók közötti minden egyes szerződéses megállapodás végén vagy legalább ötévente értékelje újra a nyertes projekteknek odaítélt rögzített prémiumot;

Átláthatóság, elszámoltathatóság és jelentéstétel

52. hangsúlyozza, hogy a Bizottságnak éves jelentést kell készítenie, amely felméri a megújuló és alacsony szén-dioxid-kibocsátású hidrogénpiac fejlesztése terén elért eredményeket, és értékeli az Európai Hidrogénbank tevékenységeit; kéri, hogy ez a jelentés értékelje a finanszírozás földrajzi megoszlását, a létrehozott munkahelyek számát, a kínálat és a kereslet alakulását, a megújuló hidrogén költségeit a hidrogén egyéb formáihoz képest, valamint az erre a célra fenntartott hidrogén-infrastruktúrák fejlesztését;

53. kéri a Bizottságot, hogy az új többéves pénzügyi keretre vonatkozó javaslata előtt nyújtson be átfogó értékelést az Európai Hidrogénbankról;

°
° °

54. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást valamennyi uniós intézménynek és a tagállamoknak.